

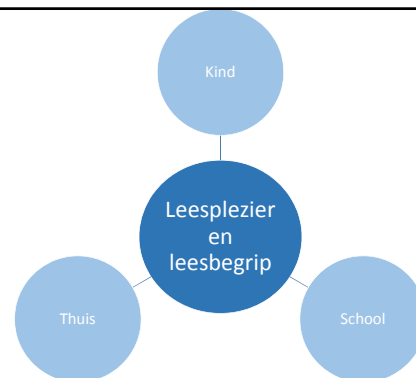
Leesplezier en leesbegrip van kinderen in de bovenbouw van de basisschool

Wat werkt bij leesbevordering?

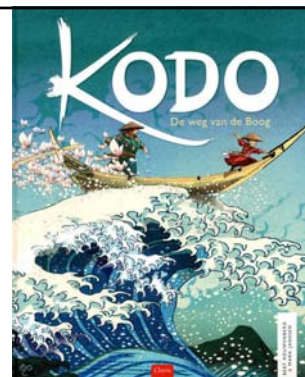
Inouk Boerma

(Mol & Bus, 2011; Stanovich, 1986)

Perspectief van het kind

Hypothese

De verbeeldingskracht van kinderen ("mental imagery skills") is betrokken bij het kunnen "lezen" van plaatjes en het combineren van informatie uit tekst en plaatjes

Onderzoek in groep 7

- Drie speciaal voor het onderzoek ontwikkelde onderzoekscondities:

1. Experimentele versie:
Plaatjes vertellen een deel van de tekst
2. Plaatjes-en-tekstversie:
Dezelfde plaatjes als in de experimentele versie plus de volledige tekst
3. Tekstversie:
Alleen de volledige tekst, geen plaatjes

- Toets verhaalbegrip: 28 MC-vragen over het verhaal

Algemene resultaten

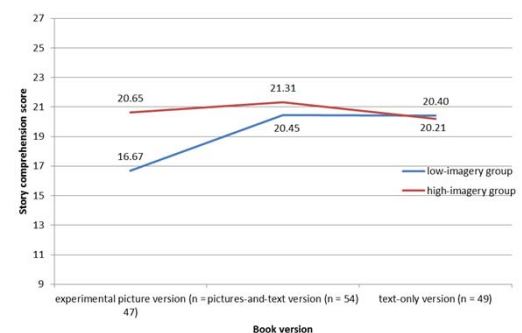
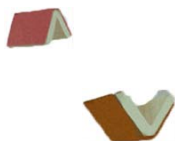
- Correlaties tussen:

- Verhaalbegrip en Cito Begrijpend Lezen ($r = .46$)
- Verhaalbegrip en DMT ($r = .31$)
- Verhaalbegrip en verbeeldingskracht ($r = .26$)

Resultaten

Verbeeldingskracht voorspelde het verhaalbegrip van kinderen die de experimentele versie lazen ($b = 2.54$, $SE = 1.15$)

Conclusie

- Niet alle kinderen zijn vaardig in het interpreteren van informatie plaatjes
- Dit is een vaardigheid die wel belangrijk is in onze multimodale samenleving
- Kinderen verschillen ook in mental imagery skills die nodig zijn om plaatjes en woorden te verbinden tot een coherent mentaal model
- Aandacht voor visuele geletterdheid en mental imagery skills zouden bij kunnen dragen aan beter leesbegrip

- Boerma, I. E., Mol, S. E., & Jolles, J. (2016). Reading pictures for story comprehension requires mental imagery skills. *Frontiers in Psychology*, 7:1630. doi:10.3389/fpsyg.2016.01630
- <http://journal.frontiersin.org/article/10.3389/fpsyg.2016.01630/full>

Perspectief van de thuisomgeving

Geletterde thuisomgeving

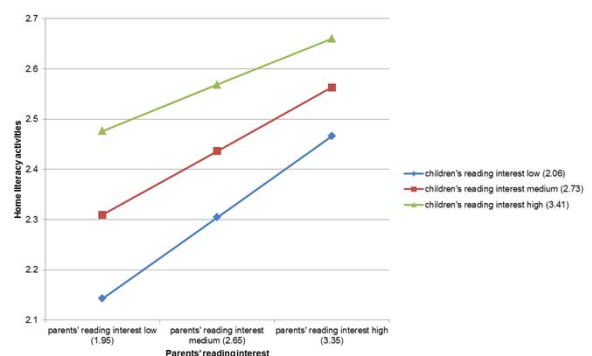

- Geletterde thuisomgeving = Home Literacy Environment (HLE)
 - Activiteiten thuis, bijvoorbeeld voorlezen, praten over boeken
 - Aantal boeken thuis
 - Leesattitude/-gewoonten van ouders
- Vooral veel onderzoek naar de relatie tussen geletterde thuisomgeving en beginnende geletterdheid bij jonge kinderen
- Maar: de thuisomgeving kan ook een rol spelen bij het bevorderen van het lezen/leesplezier bij oudere kinderen

Onderzoek

- Geletterde thuisomgeving (HLE) van 452 kinderen in groep 5 t/m 8: vragenlijsten voor ouders
- Interview met 89 kinderen uit groep 5/6
- Onderzoeksvragen:
 - Welke relatie is er tussen de HLE-activiteiten en de leesinteresse van ouders en de leesinteresse van kinderen (gerapporteerd door de ouders)?
 - Welke rol speelt de leesinteresse van de kinderen (gerapporteerd door de kinderen)?

Zelfrapportage door kinderen

- Elementary Reading Attitude Survey (McKenna & Kear, 1990):
 - 10 statements over leesinteresse
- Hoe meer HLE-activiteiten (gerapporteerd door de ouders), hoe meer leesinteresse (gerapporteerd door de kinderen)

Conclusie

- De leesinteresse van kinderen hangt samen met de leesactiviteiten die thuis ondernomen worden.
- Dit geldt dus ook voor oudere kinderen.
- Ouders blijken de leesinteresse van hun kind goed in te kunnen schatten.
- Ouders passen de HLE-activiteiten aan aan de leesinteresse van hun kind (meer dan aan hun eigen leesinteresse).

Wat werkt bij leesbevordering?

- Leesbegrip en leesplezier zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden, dus aandacht voor beide aspecten.
- Denk verder dan aan alleen cognitieve factoren als het gaat om lezen:
 - Besteed aandacht aan de visuele geletterdheid van kinderen.
 - Verbeeldingskracht speelt een rol bij leesbegrip.
 - Ook het kunnen inleven in andere mensen en personages speelt een rol bij leesbegrip.
- Ouders blijven belangrijk bij het stimuleren van leesplezier, ook als kinderen al in staat zijn tot zelfstandig lezen.

Bedankt voor uw aandacht

i.boerma@ipabo.nl

Hogeschool
iPabo
lezen voor plezier en kennis

